

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/1/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1109204256
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1109204256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Moniky Holickej a JUDr. Jany Vlčkovej v právnej veci navrhovateľov: 1. O. O., bytom U. M. Č.. XXX, U. M., 2. Ing. M. O., bytom U. M. Č.. XXX, U. M., obaja zastúpení JUDr. Radomírom Bžánom, advokátom so sídlom Lazaretská 3/A, Bratislava, proti odporcovi: Deutsche Leasing Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Vysoká 26, Bratislava, IČO: 35 813 474, zastúpenému advokátskou kanceláriou Rödl & Partner Advokáti, s.r.o., so sídlom Lazaretská 8, Bratislava, o určenie neplatnosti vyhlásenia o ručení, o odvolaní navrhovateľky v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 14. októbra 2011, č. k. 21C 45/2009-46, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Odvolací súd späťvzatie návrhu navrhovateľom v 2. rade p r i p ú š ť a, rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k navrhovateľovi v 2. rade z r u š u j e a v tejto časti konanie z a s t a v u j e .

Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom zo dňa 14. októbra 2011, č. k. 21C 45/2009-46, zamietol súd prvého stupňa návrh navrhovateľov v 1. rade a v 2. rade; ktorým sa domáhali určenia neplatnosti vyhlásenia navrhovateľa v 2. rade ako ručiteľa zo dňa 16.06.2006 poskytnutého v zmysle § 303 a nasl. Obchodného zákonníka k Leasingovej zmluve č. 02710404 zo dňa 07.06.2006 za dlžníka AQUADOL SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Vajskova 320, Dolná Lehota, IČO: 36 619 698, a v prospech odporcu ako veriteľa Deutsche Leasing Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Vysoká 26, Bratislava, IČO: 35 813 474; a obom uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ v 2. rade bez súhlasu navrhovateľky v 1. rade; keď navrhovatelia v 1. a v 2. rade sú manželmi od 30.12.1971; sa svojím vyhlásením zo dňa 16.06.2006 zaviazal, že uspokojí odporcu v prípade, ak dlžník - spoločnosť AQUADOL SLOVAKIA s.r.o. riadne nesplní akýkoľvek svoj záväzok vyplývajúci mu z leasingovej zmluvy č. 02710404, ktorú odporca (ako veriteľ) uzavrel s dlžníkom dňa 07.06.2006, a ktorej predmetom je finančný leasing plniacej linky Kronos v hodnote 3 mil. Eur. Takto zistený skutkový stav posúdil po právnej stránke podľa ust. § 145 ods. 1 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že právny úkon, ktorým navrhovateľ v 2. rade prevzal ručiteľský záväzok, nie je možné vyhlásiť za neplatný, nakoľko v danej veci neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám navrhovateľ v 2. rade; keď neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovolávať ten, kto sám

neplatnosť tohto právneho úkonu spôsobil; keď včas neinformoval navrhovateľku v 1. rade o ručiteľskom záväzku, resp. neinformoval odporcu o skutočnosti, že je potrebný aj ručiteľský záväzok navrhovateľka v 1. rade ako jeho manželky. Konštatoval, že podpisom ručiteľského záväzku jedným z manželov, t.j. navrhovateľom v 2. rade vzniká tento záväzok iba navrhovateľovi v 2. rade a veriteľ sa v prípade, že dlžník pohľadávku neuspokojil, môže domáhať jej splnenia len voči navrhovateľovi v 2. rade a nemôže sa domáhať jej splnenia voči ručiteľovej manželke, t.j. navrhovateľke v 1. rade, a to ani v tom prípade, keby táto udelila na prevzatie ručiteľského záväzku súhlas. Uviedol, že prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý je možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov, pričom tento úkon nezakladá druhému z manželov žiadne práva a povinnosti. Mal za to, že na uvedenej skutočnosti nemení nič ani ust. § 147 Občianskeho zákonníka, ktorý len upravuje spôsob uspokojenia pohľadávky v prípade exekúcie a pripúšťa jej uspokojenie i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie však výlučného majetku druhého z manželov, t.j. navrhovateľky v 1. rade. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ v 2. rade podaním zo dňa 23.11.2011, osobne podaným na súde toho istého dňa, t.j. po vydaní rozhodnutia súdom prvého stupňa, vzal návrh na začatie konania vo vzťahu k nemu späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Dôvodil, že návrh na určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa podal sám napriek tomu, že spôsobil neplatnosť tohto právneho úkonu, keď včas neinformoval svoju manželku ako navrhovateľku v 1. rade o ručiteľskom záväzku, resp. neinformoval odporcu o skutočnosti, že je potrebný aj súhlas jeho manželky. Uviedol, že z osôb dotknutých relatívne neplatným právnym úkonom je z práva dovolať sa neplatnosti vylúčený ten, kto ju sám spôsobil, a preto na jeho strane nie je splnená podmienka aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania.

Navrhovateľka v 1. rade návrhom zo dňa 23.11.2011, osobne podaným na súde toho istého dňa, t.j. po vydaní rozhodnutia súdom prvého stupňa; potom, ako navrhovateľ v 2. rade svojim podaním zo dňa 23.11.2011 vzal návrh na začatie konania vo vzťahu k nemu späť; navrhla, aby bol do konania pripustený vstup navrhovateľa v 2. rade ako odporcu v 2. rade. Dôvodila, že relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka sa treba dovolať, pričom v danej veci to bol práve navrhovateľ v 2. rade, kto podpisom vyhlásenia ručiteľa bez potrebného súhlasu svojej manželky spôsobil neplatnosť tohto právneho úkonu. Mala za to, že sú splnené všetky podmienky podľa § 92 ods. 1 O.s.p. na pripustenie navrhovateľa v 2. rade do konania na strane odporcu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka v 1. rade domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alternatívne jeho zmeny tak, aby súd určil, že vyhlásenie ručiteľa zo dňa 16.06.2006 je absolútne neplatné. Namietala, že konanie na súde prvého stupňa má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Nestotožnila sa s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorá je v rozpore so základnými občianskoprávnymi princípmi a zásadami spravodlivosti ako aj s dobrými mravmi. Má za to, že zo zmyslu a účelu ust. § 145 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že nedostatok súhlasu jedného z manželov s právnym úkonom druhého z manželov, ktorý presahuje rámec obvyklej správy spoločného majetku, má za následok relatívnu neplatnosť takéhoto úkonu, pričom nevyhnutnosť určenia neplatnosti takéhoto právneho úkonu odôvodňuje aj skutočnosť, že veriteľ v danej veci vedel a musel vedieť, že spoločný záväzok ručiteľa a dlžníka povedie k „likvidácii“ bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľov v 1. a v 2. rade ako manželov. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010, vzhľadom na ktorý, má za to, že účinky vyhlásenia ručiteľa pri sume vo výške 3 mil. Eur sa môžu prejavovať vo sfére spoločných vecí tak, ako to predpokladá ust. § 145 Občianskeho zákonníka, a preto sa v danej veci podľa jej názoru jedná o úkon, ktorý sa musí podradiť pod dispozíciu spoločnou vecou. Vzhľadom na uvedené nepovažuje za správny právny názor súdu prvého stupňa o nemožnosti aplikácie ust. § 145 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je v rozpore s ust. § 117 ods. 1 O.s.p., ktorý ukladá každému všeobecnému súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenie súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako extrémne nesúladne s princípmi spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení. Vytykala súdu prvého stupňa, že úplne ignoroval občianskoprávnú zásadu ochrany slabšieho a vôbec nebral ohľad na rozpor predmetného právneho úkonu - vyhlásenia ručiteľa s dobrými mravmi, čo má za následok,

že daný právny vzťah nepožíva právnu ochranu v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka a že právny úkon je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný, pričom v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 137/2003 a 21 Cdo 664/2003. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 1/2002 ako aj na znenie ust. § 43 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p.; podľa ktorého „Súdca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.“; má za to, že bolo povinnosťou súdu prvého stupňa odstrániť nedostatky, resp. vady podania postupom podľa citového ustanovenia, ktorú povinnosť si však nesplnil a následne v odôvodnení napadnutého rozsudku na tieto vady poukazoval, keď konštatoval, že neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovolávať ten, kto sám neplatnosť tohto právneho úkonu spôsobil. V doplnení svojho vyjadrenia poukazovala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.06.2013 sp. zn. 17Co 6/2013, predmetom ktorého konania bolo určenie neplatnosti vyhlásenia o ručení, ku ktorému vyhláseniu došlo za rovnakých skutkových okolností ako v danej veci, pričom v odôvodnení tohto rozsudku súd konštatoval, že cieľom vyhlásenia ručiteľa nebolo dosiahnutie hospodárskeho cieľa, ale hlavným úmyslom bolo privodiť ujmu na majetku navrhovateľky (zhodne ako navrhovateľky v 1. rade v danej veci) ako osoby, ktorá nebola účastníkom tohto právneho úkonu, a ktorá o jeho uskutočnení nemala ani žiadnu vedomosť, keď odporca ako ručiteľ (zhodne ako navrhovateľ v 2. rade v danej veci) sa neprimerane zaručil za riziko podnikania obchodnej spoločnosti a presadil svoj záujem na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. Záverom si uplatnila trovy konania.

Odporca vo svojom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa v 1. rade navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť dôvodiac že pri dovolaní sa relatívnej neplatnosti ide o jednostranný právny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. všetkým účastníkom právneho úkonu, ak ten, kto sa dovoláva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu. Vzhľadom na uvedené; keď na strane navrhovateľa v 2. rade vystupuje účastník predmetného právneho úkonu - vyhlásenia ručiteľa, ktorý relatívnu neplatnosť svojím konaním spôsobil, a podanie nesmerovalo proti všetkým účastníkom právneho úkonu, ktorého neplatnosti sa chce navrhovateľka v I. rade dovolať; má za to, že návrh navrhovateľov v I.a 2. rade na začatie konania je postihnutý takými hmotnoprávnymi vadami, pre ktoré ho nie je možné považovať za uplatnenie práva na súde, keďže od počiatku návrh nesmeroval proti subjektu na strane odporcu, ktorý neplatnosť právneho úkonu spôsobil ale len proti subjektu, ktorý je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide. V tejto súvislosti uviedol, že súd v rámci skúmania procesných podmienok konania posudzuje len otázku procesnej spôsobilosti v konaní a záväzné stanovenie toho, či sú účastníci konania legitimovaní aj hmotnoprávne, je otázkou meritórneho rozhodovania o návrhu; keď účastníkom konania je vždy ten subjekt, ktorého za odporcu označí v návrhu navrhovateľ (podľa prvej definície účastníctva v zmysle § 90 O.s.p.), a to bez ohľadu na to, či je aj hmotnoprávne (vecne) legitimovaný, a to so všetkými procesnými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi; pričom procesnú zodpovednosť za označenie účastníkov v návrhu vždy nesie navrhovateľ v tom zmysle, že zodpovedá za nesprávne, resp. neúplné označenie vecne legitimovaných účastníkov, a teda že bude napr. znášať následky vo forme uplynutia premlčacej lehoty. Uviedol, že navrhovateľka v 1. rade si nesprávnym spôsobom interpretuje ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď toto ustanovenie sa vzťahuje na vybavovanie záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, a teda na dispozíciu spoločnými vecami a na správu spoločných vecí, t.z., že sa týka práve a výlučne nakladania s majetkom, ktorý je súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Mimo sféry spoločných vecí; t.j. vecí, ktoré špecifikuje Občiansky zákonník v § 143 ako veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov; konajú manželia samostatne, preto ak za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva manželov urobí právny úkon len jeden z manželov, je z neho zaviazaný alebo oprávnený len on sám. Základnou podmienkou aplikácie ustanovenia § 145 ods. 1 a 2 Obč. zák. na konkrétny prípad je teda existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí a pokiaľ táto podmienka nie je splnená, sú podľa jeho názoru úvahy o tom, či k právnomu úkonu bol alebo nebol potrebný súhlas druhého manžela, bezpredmetné. Konštatoval, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy, pričom týmto predmetom podľa ust. § 143 Obč. zák. môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t.j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí, a preto sa za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva, manželov nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Právnym úkonom, ktorým

jeden z manželov preberá ručiteľský záväzok, nevzniká teda v žiadnom prípade spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov, ale dotyčný manžel sa stáva samostatným individuálnym ručiteľom a iba spoločný majetok manželov sa stáva so zreteľom na ich bezpodielový vzťah k tomuto majetku možným zdrojom uspokojenia veriteľa jedného z manželov, pričom druhý manžel bude v takomto prípade povinný strpieť pri výkone rozhodnutia uspokojenie pohľadávky veriteľa zo spoločného majetku, nestáva sa však spoluručiteľom podľa ust. § 145 ods. 2 Obč. zák.. Ak sa teda právny úkon; ktorým jeden z manželov prevzal ručiteľský záväzok; netýka spoločných vecí, nevzťahuje sa na neho ust. § 145 Obč. zák., v dôsledku čoho sa podľa jeho názoru nemožno dovolať neplatnosti takéhoto úkonu podľa ust. § 40a Obč. zák.. Vzhľadom na skutočnosť; keď pre udelenie súhlasu druhého manžela nie je stanovená konkrétna forma a tento je možné dať nielen písomne, ale aj ústne, resp. mlčky - konkludentne; že k podaniu návrhu na určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa došlo v čase, kedy už bolo zrejmé, že dlžník - spoločnosť AQUADOL SLOVAKIA, s.r.o. nebude schopná plniť svoje zmluvné záväzky z predmetnej leasingovej zmluvy, sa domnieva, že pokiaľ by nebolo došlo k zhoršeniu ekonomickej situácie dlžníka, uvedený návrh na určenie neplatnosti ručiteľského vyhlásenia by nebol podaný, čím by sa preukázalo, že navrhovateľka v 1. rade s uvedeným právnym úkonom navrhovateľa v 2. rade konkludentným spôsobom súhlasila. S poukazom na ust. § 147 ods. 1 Obč. zák.; podľa ktorého pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; uviedol, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený vo sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky, t.j. obligovať sa v rámci občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov, pričom výkonom rozhodnutia; ktorým sa v dôsledku nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov bude realizovať plnenie priznaného nároku; môže (ale nemusí) byť uspokojená pohľadávka i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorému má druhý manžel ideálny podiel. V tejto súvislosti zdôraznil, že uvedený ručiteľský záväzok prevzali spoločne a nerozdielne 4 fyzické osoby - L.. M. O. dňa 16.06.2006, O. A., M. F. a L.. M. S.V. dňa 07.06.2006, proti ktorým si svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy úspešne uplatnil v konaní na Rozhodcovskom súde Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, ktorého senát vo veci rozhodol dňa 19.12.2011 v jeho prospech a zaviazal uvedených ručiteľov na úhradu záväzku vo výške 1.405,690,15 EUR (suma evidovaná v účtovníctve ako zostatková pohľadávka z leasingového obchodu po odpredaji predmetu leasingu), a preto je v prípadnom exekučnom konaní možné vymáhať priznaný nárok od každého zo štyroch ručiteľov, pričom plnením jedného, resp. niektorých z nich zaniká v tomto rozsahu povinnosť plniť aj ostatným spoločne a nerozdielne zaviazaným dlžníkom. V čase uzatvárania leasingovej zmluvy so spoločnosťou AQUADOL SLOVAKIA, s.r.o. ako leasingovým nájomcom bol navrhovateľ v 2. rade štatutárom spoločnosti leasingového nájomcu a z tejto pozície bol informovaný a oboznámený s podmienkami leasingovej zmluvy ako aj s podmienkami zabezpečenia záväzkového vzťahu; keď zabezpečenie záväzku ručiteľským vyhlásením bolo podmienkou uzatvorenia leasingového vzťahu; a teda mal vedomosť o celej obchodnej transakcii, pričom podpísanie ručiteľského vyhlásenia bolo navrhovateľom v 2. rade vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne a tento súhlasil so vznikom svojho záväzku v plnom rozsahu, na dôkaz čoho pripojil svoj podpis, a preto nie je možné na navrhovateľa v 2. rade nahliadať ako na slabšieho, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana formou anulovania jeho záväzkov. Má za to, že nevyužitie riadnych právnych prostriedkov ochrany ručiteľa nemôže byť posudzované na ťarchu veriteľa, a to ani vo forme odstraňovania prípadných tvrdomí zákona, keď nie je možné žiadať poskytnutie súdnej ochrany tam, kde mal ručiteľ možnosť brániť sa voči sankčným postihom zo strany veriteľa uplatnením svojich zákonných práv. Nepovažuje za relevantné tvrdenie navrhovateľky v 1. rade; že „...ani spoločnosť ani L.. M. O. nie sú reálne schopní tento záväzok splniť a nemajú vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný prípadnou exekúciou...“; keď podľa výpisu z obchodného registra bola v likvidácii, má zapísané základné imanie vo výške 464.714,864238 Eur, ktoré bolo splatené v plnom rozsahu. K námietke navrhovateľky v 1. rade o rozpore vyhlásenia ručiteľa s dobrými mravmi uviedol, že korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 26. augusta 2008, sp. zn. 33Odo 1064/2006. Vzhľadom na uvedené má za to, že pokiaľ by nedošlo k predčasnému ukončeniu leasingového vzťahu, mal dostať celé plnenie v zmysle podmienok tejto leasingovej zmluvy, t.j. vrátane obchodnej marže (ušlého zisku); keď poskytovanie financovania formou leasingu je predmetom jeho podnikania; a preto je znevýhodneným subjektom v danom prípade on ako leasingový prenajímateľ, keď navyše technológia (plniaca linka), ktorú dlžníkovi - spoločnosti AQUADOL SLOVAKIA, s.r.o., obstaral, bola touto spoločnosťou užívaná a využívaná počas celej doby platnosti leasingovej zmluvy - t.j. od 07.06.2006 do 04.03.2009, počas ktorej doby spoločnosť produkovala zisk a zároveň dochádzalo k opotrebovaniu a znehodnocovaniu tohto stroja ako aj vzniku dodatočných

nákladov; vzhľadom na predčasné ukončenie leasingového vzťahu; spojených s demontážou, transportom technológie, rokovaniaми so záujemcami o odkúpenie technológie a podobne.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal vec v medziach a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky v 1. rade nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k navrhovateľovi v 2. rade zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, keď vykonal náležité dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu (§ 120 ods. 1, 4 O.s.p.) a následným zhodnotením výsledkov dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správny skutkovým záverom, na základe ktorých vyvodil aj správne právne závery; že relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovoliť ten, kto ju sám spôsobil, keď v danej veci neplatnosť tohto právneho úkonu spôsobil navrhovateľ v 2. rade a že prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý bolo možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou; keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne vyložil a svoje dôvody vedúce k zamietnutiu návrhu navrhovateľky v 1. rade aj náležite v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom sa dôsledne vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi a dôkaznými návrhmi sporových strán a posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok účastníkov súvisiacich s predmetom konania.

V danej veci navrhovateľka v 1. rade v podanom odvolaní len zopakovala svoje námietky prednesené už pred súdom prvého stupňa, ktorý sa s nimi v odôvodnení svojho rozsudku vypořiadal a v dostatočne primeranom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania objasňujúce skutkový a právny základ rozsudku, a preto jeho rozsudok možno považovať v tomto ohľade za presvedčivý. So zreteľom na uvedené odvolací súd považuje skutkové a právne závery súdu prvého stupňa za správne a v celom rozsahu sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Obsah odvolania navrhovateľky v 1. rade nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvého stupňa, na ktorých založila svoje rozhodnutie, z hľadiska ňou uplatnených odvolacích dôvodov, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu oproti tomu, ako bol tento ustálený súdom prvého stupňa, z ktorého potom vychádzalo aj jeho právne posúdenie veci.

V odvolacom konaní nevyšlo tiež najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poukazuje na niektoré významné aspekty danej veci z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky v 1. rade.

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení jeho späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak s tým druhý účastník nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Navrhovateľ môže disponovať svojím návrhom na začatie konania aj po tom, čo už rozhodol súd prvého stupňa. Jeho disponovanie s návrhom je však obmedzené len do doby, pokiaľ rozhodnutie prvého stupňa nenadobudlo právoplatnosť. Tento dispozičný úkon navrhovateľa je účinný len za predpokladu, že ho odvolací súd pripustí.

V danej veci navrhovateľ v 2. rade vzal svoj návrh na začatie konania späť v celom rozsahu po tom, ako už rozhodol súd prvého stupňa; využil teda svoje právo disponovať s návrhom; a pretože k späťvzatiu tohto návrhu došlo v čase, keď ešte rozhodnutie súdu prvého stupňa nenadobudlo právoplatnosť v dôsledku včas podaného odvolania navrhovateľkou v 1. rade, a keďže odporca sa k späťvzatiu návrhu, ktoré mu bolo doručené dňa 08.12.2011, nevyjadril, a teda nevyjadril ani svoj nesúhlas, odvolací súd na základe vyššie uvedeného späťvzatie návrhu navrhovateľom v 2. rade pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k navrhovateľovi v 2. rade zrušil a konanie v tejto časti zastavil (§ 208 O.s.p.).

Predmetom konania v preskúmvanej veci je teda návrh navrhovateľky v 1. rade, ktorým sa domáha proti odporcovi určenia neplatnosti vyhlásenia navrhovateľa v 2. rade ako ručiteľa zo dňa 16.06.2006 poskytnutého v zmysle § 303 a nasl. Obchodného zákonníka k Leasingovej zmluve č. 02710404 zo dňa 07.06.2006 za dlžníka AQUADOL SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Vajskova 320, Dolná Lehota, IČO: 36 619 698, v prospech odporcu ako veriteľa Deutsche Leasing Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Vysoká 26, Bratislava, IČO: 35 813 474.

Podľa ustanovenia § 92 ods. 1 O.s.p. môže súd na návrh účastníka pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa. Bez návrhu takéto pristúpenie ďalšej osoby nie je možné. Z dispozičnej zásady ovládajúcej začatie sporového konania vyplýva, že pristúpenie ďalšieho účastníka na strane odporcu môže navrhnúť len navrhovateľ. Odporca túto možnosť nemá. Návrhu, aby do konania pristúpil ďalší účastník na strane navrhovateľa, môže súd vyhovieť len vtedy, ak s týmto táto osoba vysloví súhlas, pretože nikto sa nemôže proti svojej vôli stať navrhovateľom. Súhlas toho, kto má vystupovať na strane odporcu sa nevyžaduje, keďže odporca nemôže určovať okruh účastníkov konania.

Inštitút pristúpenia ďalšieho účastníka do konania (§ 92 ods. 1 O.s.p.) umožňuje navrhovateľovi, aby odstránil nedostatok aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie, ktorý nedostatok existoval už v čase začatia konania, a ktorý by inak neodvratne viedol k zamietnutiu návrhu na začatie konania, ak sa ukazuje, že je hospodárne, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v rámci už začatého konania i proti ďalšej alebo proti inej osobe.

Ak návrh na začatie konania malo podať viacej hmotne oprávnených osôb, napriek tomu, že ju podali len niektoré z nich, alebo ak bol návrh podaný len proti jednému odporcovi, napriek tomu, že podľa hmotného práva mal byť podaný proti viacerým osobám, je možné ešte do rozhodnutia súdu prvého stupňa vykonať pristúpenie ďalších účastníkov podľa § 92 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 216 ods. 1 O.s.p., ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

Inštitút ust. § 92 ods. 1 O.s.p. teda slúži k náprave nedostatkov vecnej legitímácie, avšak vždy v tom úseku konania, ktoré predchádza vyhláseniu, i keď ešte neprávoplatného rozhodnutia. Hneď ako však bolo vydané rozhodnutie, znamenalo by pristúpenie ďalšieho účastníka do konania alebo zámena účastníka v konaní vytvorenie takého stavu, ktorého regulácia sa vymyká účelu odvolacieho konania.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd neprihliadol na návrh navrhovateľky v 1. rade zo dňa 23.11.2011, ktorým navrhol, aby bol do konania pripustený vstup navrhovateľa v 2. rade na strane odporcu; keď tento bol podaný na súd až po vydaní rozhodnutia súdom prvého stupňa; keď v odvolacom konaní nemožno rozšíriť návrh na začatie konania na druhého účastníka právneho úkonu - ručiteľského vyhlásenia zo dňa 16.06.2006, ktorého určenia neplatnosti sa navrhovateľka v 1. rade domáha.

Zákon vymedzuje okruh osôb, ktoré sú účastníkmi konania trojakým spôsobom:

- účastníkmi konania sú navrhovateľ a odporca;

- účastníkmi konania sú tí, ktorých zákon za účastníka označuje - § 90;

- účastníkmi toho konania, ktoré môže byť začaté i bez návrhu (§ 81 ods. 1), sú tí, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať (§ 94 ods. 1).

Prvá definícia účasti sa uplatňuje výlučne v konaniach sporových. Ide o procesné určenie okruhu účastníkov konania vyplývajúce z dispozičného princípu civilného procesu. Navrhovateľom je ten, kto sa na súd obrátil s návrhom na začatie konania, odporcom je ten, koho navrhovateľ vo svojom návrhu za odporcu označil. Z tohto vyplýva, že účastníctvo je pojmom čisto procesným, nie hmotnoprávnym. Navrhovateľom je preto tiež každý občan, ktorý návrh podal.

Súd v rámci skúmania procesných podmienok skúma len otázku spôsobilosti označených subjektov byť účastníkom konania, tzv. procesnú subjektivitu, a otázku procesnej spôsobilosti v konaní. Závazné stanovenie toho, či sú účastníci konania legitimovaní aj hmotnoprávne, je už otázkou meritórneho rozhodovania vo veci. Procesnú zodpovednosť za označenie účastníkov v návrhu vždy nesie navrhovateľ v tom zmysle, že vždy zodpovedá za nesprávne označenie vecne nelegitimovaných účastníkov.

Vecná legitimácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecnú legitimáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu na začatie konania vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ uplatní svoj návrh proti osobe, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd návrh zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie odporcu bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitimácie je iný subjekt, ktorého ale navrhovateľ za odporcu neoznačil.

O nedostatok vecnej legitimácie na strane odporcu pritom vo všeobecnosti ide v tom prípade, ak niekto - o kom navrhovateľ v návrhu tvrdí, že je výlučným nositeľom hmotnoprávnej povinnosti alebo oprávnenia o ktoré v konaní ide, týmto nositeľom nie je, prípadne nie je nositeľom výlučným. O takomto nedostatku návrhu - vedúceho v konečnom dôsledku jeho zamietnutiu, resp. o spôsobe odstránenia tohto nedostatku, neposkytuje súd ani poučenie v zmysle ust. § 5 O.s.p., príp. iných ustanovení a to predovšetkým z dôvodu, že poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie účastníkov len o ich procesných právach a povinnostiach, pričom zo žiadnych ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodiť povinnosť súdu poučiť navrhovateľa o tom, že odporca označený v návrhu nie je v spore pasívne legitimovaný, pretože by to už nebolo poučenie o procesných právach a povinnostiach, ale už poučením hmotnoprávnym, ktoré súd nie je povinný ani oprávnený poskytnúť (R 38/94).

Možno preto uzavrieť, že v sporovom konaní stíha navrhovateľa zodpovednosť za voľbu návrhu na začatie konania, za jeho obsah a za formuláciu petitu, súd je povinný ho len poučiť v intenciách jeho procesných práv a povinností, nemôže však za navrhovateľa vykonať priamu vecnú formuláciu návrhu výroku rozsudku a vymedziť za neho relevantný skutkový dej, či poučiť ho o vhodnosti voľby toho ktorého návrhu na začatie konania v konkrétnom prípade.

Podľa ust. § 40a veta prvá a druhá Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil.

Zákon v tomto ustanovení upravuje tzv. relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorá spočíva v tom, že právny úkon, pri ktorom je daný dôvod relatívnej neplatnosti, sa považuje za platný, pokiaľ ten,

ko je takýmto právnym úkonom dotknutý, sa neplatnosti právneho úkonu dôvodne nedovolá. Prípady relatívnej neplatnosti sú v § 40a Občianskeho zákonníka uvedené taxatívne.

Relatívna neplatnosť právneho úkonu (zmluvy) nastáva na základe jednostranného právneho úkonu dovolaním sa relatívnej neplatnosti. Uplatnenie relatívnej neplatnosti sa stáva perfektným, keď prejav vôle toho, kto je neplatnosťou právneho úkonu dotknutý a kto sa neplatnosti domáha, dôjde druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. všetkým účastníkom právneho úkonu, ak ten, kto sa dovoláva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu. Pri dôvodoch relatívnej neplatnosti vyplývajúcich z ustanovení 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemusí byť subjektom dovolávajúcim sa neplatnosti zmluvy účastník zmluvy.

Na základe opisu rozhodujúcich skutočností podaných navrhovateľkou v 1. rade v jej návrhu na začatie konania je potrebné daný právny vzťah, z ktorého navrhovateľka v 1. rade vyvodzovala uplatnený nárok voči odporcovi analyzovať a právne kvalifikovať, a to tak z hľadísk významných pre posúdenie otázok procesnej povahy (právomoc, príslušnosť, spôsobilosť byť účastníkom), ako i posúdenie veci samej, a v tom rámci vykonať i posúdenie vecnej legitímácie účastníkov konania a to predovšetkým pasívnej legitímácie v návrhu označeného odporcu. Pre posúdenie veci samej v danom prípade bolo preto potrebné venovať pozornosť ako otázke základnej a zásadnej - tej, či navrhovateľka v 1. rade a odporca sú v danom konaní vecne legitímovaní, to znamená posúdiť, či návrh podal ten, kto ho podľa hmotného práva mal a mohol podať a či tento podal proti tomu subjektu, resp. tým subjektom, ktorí sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého navrhovateľka v 1. rade vyvodzuje uplatnený návrh.

Vzhľadom na uvedené nemôže byť právny úkon - vyhlásenie navrhovateľa v 2. rade ako ručiteľa zo dňa 16.06.2006 v danom prípade určený za neplatný len voči jednému z jeho účastníkov, t.j. odporcovi ako veriteľovi, nakoľko rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov právneho vzťahu, z čoho vyplýva, že účastníkmi konania o takomto návrhu musia byť na strane odporcu všetci účastníci právneho úkonu, t.j. odporca ako veriteľ a navrhovateľ v 2. rade ako ručiteľ, lebo účinky rozsúdenej veci sa vzťahujú iba na nich, inak návrh musí byť zamietnutý pre nedostatok vecnej legitímácie.

V posudzovanej veci sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v 2. rade v tomto konaní; keď z ust. § 40a veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva, že neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil, a preto už len táto okolnosť sama o sebe bola spôsobilým dôvodom pre zamietnutie návrhu na začatie konania; ktorý nedostatok vecnej legitímácie sa navrhovateľka v 1. rade snažila odstrániť tým; po tom, čo došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania navrhovateľom v 2. rade; že navrhla, aby bol do konania pripustený vstup navrhovateľa v 2. rade na strane odporcu, na ktorý návrh však odvolací súd v odvolacom konaní nemohol prihliadnuť.

Rovnako sa však odvolací súd stotožnil aj s ďalším záverom súdu prvého stupňa; ktorý viedol k zamietnutiu návrhu (aj keď vzhľadom na vyššie uvedený nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľa v 2. rade a následne nedostatok pasívnej legitímácie na strane odporcov už nadbytočným); a to, že v prejednávanej veci prevzatím (podpisom) ručiteľského záväzku jedným z manželov, t.j. navrhovateľom v 2. rade vzniká záväzok len tomuto manželovi, pričom nejde o právny úkon, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou, a preto má i odvolací súd za to, že na prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Ak sa netýka právny úkon, ktorým jeden z manželov prevzal ručiteľský záväzok, spoločných vecí, nevzťahuje sa na neho ustanovenie § 145 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemožno uvažovať ani o neplatnosti takéhoto úkonu (z dôvodu absencie súhlasu druhého manžela) podľa ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka.

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti neuznal preto odvolací súd opodstatnenosť dôvodov, na ktoré poukazovala navrhovateľka v 1. rade vo svojom odvolaní, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, stotožňujúc sa s vykonaným dokazovaním, ako aj zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa, ako aj s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa

majúcim všetky zákonom stanovené náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p., ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Správne bolo rozhodnuté súdom prvého stupňa aj o náhrade trov konania podľa zásady úspechu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcovi (R 49/1993).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 O.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi; keď navrhovateľ v 2. rade späťvzatím návrhu zaviniť zastavenie konania vo vzťahu k nemu; ich náhradu nepriznal, keď odporca si trovy konania nevyčísľil v lehote troch pracovných dní odo dňa vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1, 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.